

Súd: Okresný súd Skalica
Spisová značka: 1C/9/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2717203717
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jarmila Bíliková
ECLI: ECLI:SK:OSSI:2019:2717203717.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Skalica sudkyňou Mgr. Jarmilou Bílikovou v sporovej veci žalobcov: X/. W. P., G.. XX.XX.XXXX E. O. P. XX, X/ M. B., G.. XX.XX.XXXX, P. XX, X/ M. P., G.. XX.XX.XXXX, E. O. G.. C. XX, XXX XX P., Česká republika proti žalovanej: Fakultná nemocnica s poliklinikou Skalica, a.s., so sídlom Koreszkova 7, 909 82 Skalica, IČO: 44 444 761, zastúpená advokátom: JUDr. Dušan Repák, advokát, so sídlom: Krížna 47, 811 07 Bratislava, zastúpený advokátkou: JUDr. Ľudmila Penz Vachulová, advokátka, so sídlom: Krížna 47, 811 07 Bratislava za účasti intervenienta: Generali poisťovňa, a.s., so sídlom: Lamačská cesta 3/A , 841 04 Bratislava, IČO: 35 709 332, zastúpený splnomocnencom: SHM PARTNERS, s.r.o., so sídlom: Svätoplukova 28, 821 08 Bratislava, IČO: 47 235 616 v konaní o žalobe na ochranu osobnosti a náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu z a m i e t a .

II. Súd p r i z n á v a žalovanej proti žalobcom 1/, 2/, 3/ spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania vo výške 100%.

III. Súd p r i z n á v a intervenientovi proti žalobcom 1/, 2/, 3/ nárok na náhradu trov konania vo výške 100%.

IV. Súd o výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou podanou na Okresnom súde Skalica sa žalobcovia 1/, 2/, 3/ (ďalej len žalobcovia) domáhali, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 1/ sumu 20000 eur a žalobcom 2/, 3/ po 12500 eur a náhradu trov konania. Podanie označené ako žaloba bolo súdu doručené v elektronickej podobe 17. mája 2017 a v zmysle § 125 ods. 2 C.s.p. dodatočne doručené v listinnej podobe dňa 24.05.2017. Uznesením zo dňa 17. októbra 2018 súd pripustil zmenu žaloby tak, že žalovaná je povinná ospravedlniť sa žalobcom za neoprávnený zásah do ich práva na súkromie spôsobom uvedeným v uznesení a uložiť žalovanej povinnosť nahradiť nemajetkovú ujmu v už žalovanej výške. V skutkových tvrdeniach uviedli, že Q. P. bola pre kolaps, vracanie tmavého obsahu s podozrením na krvácanie z horného GIT-u, ako anemický sekundárny syndróm odoslaná na chirurgické oddelenie žalovanej z internej kliniky ÚPS. Po prijatí bola správne začatá konzervatívna liečba, pre vzniknuté komplikácie zamestnanci žalovanej rozhodli o urgentnej operácii, po ktorej bola pre hemoragický šok preložená na oddelenie anesteziológie a intenzívnej medicíny na umelej pľúcnej ventilácii a bola uvedená do umelého spánku. Prvý pooperačný deň sa pridružili príznaky sepsy s progresiou do ťažkej sepsy a septického šoku, v dôsledku čoho zomrela. Na základe žiadosti žalobkyne 2/ o prešetrenie postupu žalovanej ÚDZS listom zo dňa 28.04.2014 oznámil, že výkonom dohľadu zistil počas poskytovania zdravotnej starostlivosti

u žalovanej porušenie § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z.z.. Zdravotná starostlivosť bola poskytnutá nesprávne v tom, že endoskopické vyšetrenie u nebohej bolo realizované neskoro a počas hospitalizácie na odd. anestézie a intenzívnej medicíny pri manažmente sepsy a septického šoku nebola antibiotická liečba vedená v súlade s najnovšími medzinárodnými odporúčaniami. Na OR PZ Skalica bolo vedené trestné stíhanie pod ŠVS:kORP-356/VYS-SI-2014 pre podozrenie z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zákona, v rámci ktorého bol vypracovaný znalecký posudok znaleckej organizácii, podľa ktorého bol bezprostrednou príčinou úmrtia nebohej septický šok pri prvotnej príčine - akútnom vrede dvanástnika s perforáciou a predchádzajúcej príčine - inom šoku z vykrvácania, išlo o niekoľko postupov non lege artis uvedených v posudku. Žalobcovia mali za to, že poskytnutím zdravotnej starostlivosti non lege artis, tzn. Protiprávnym konaním žalovanej v spojení so smrťou nebohej došlo k neoprávnenému zásahu o práva žalobcov na súkromie a rodinný život. Žalobcovia mali s nebohovou nesmierne blízky vzťah, jej náhly odchod vnímajú veľmi negatívne a doposiaľ sa nedokážu so stratou milovanej manželky a matky vyrovnáť. Predstavovala pre nich najbližšiu osobu, bola ich najlepšou priateľkou, milujúcou osobou. Napriek zmierenia sa žalobcov s kolobehom života sa nedokážu zmieriť s tým, že odišla plná elánu, sily, optimizmu a radosti z každodenného života. Bola pracovitým človekom, zabezpečovala svoju rodinu i po finančnej stránke a odišla v čase, keď mala tráviť v spokojnosti na dôchodku oddychom, so svojimi najbližšími. V súvislosti so závažnosťou ujmy ide o zásah mimoriadne významný, veľmi hlboký, no najmä nereparovateľný. K zásahu došlo v súvislosti so zanedbaním, resp. porušením povinností pri poskytovaní starostlivosti, ktoré sú súčasťou postupu lege artis. Návrh na pripustenie zmeny žaloby, ktorý spočíval v kvantitatívnom rozšírení žalobného petitu osobitnými skutkovými tvrdeniami neodôvodnili.

2. Žalovaná navrhla žalobu zamietnuť a priznať nárok na náhradu trov konania. V rámci procesnej obrany tvrdila, že dňa 22.09.2017 sa uskutočnilo rokovanie o mimosúdnej dohode, na ktorom žalovaná vzniesla námietku premlčania s tým, že sa strany sporu dohodli, že listinu „Uplatnenie nároku na náhradu morálnej škody (nemajetkovej ujmy) rod. P.“ zo dňa 14.02.2017 žalovaná zašle Generali Poistovni, a.s. a o návrhu ďalšieho postupu bude informovať. V spore vzniesla námietku premlčania s odkazom na §§ 100, 101 Občianskeho zákonníka s tým, že námietka premlčania sa dostala do dispozície žalobcov dňa 22.09.2017. Vznesenú námietku premlčania dôvodila tým, že žalobcovia si žalobou zo dňa 31.03.2017 doručenou súdu dňa 18.05.2017 uplatnili údajný nárok na náhradu nemajetkovej ujmy voči žalovanej. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká už okamihom zásahu do osobnosti fyzickej osoby, nevyžaduje potrebu predchádzajúceho uplatnenia u osoby do práv zasahujúcej a nekonštituuje sa až súdnym rozhodnutím s odkazom na rozhodnutia súdov (KS v TT sp. zn. 10Co/909/2015, NS SR sp. zn. 2Cdo/194/2011, 5Cdo 265/2009). Premlčacia doba je všeobecná trojročná a na začatie jej plynutia je rozhodujúci dátum úmrtia nebohej a to 18.04.2014. V súvislosti s tvrdeným spočíváním premlčacej doby z dôvodu uplatnenia tvrdeného nároku v adhéznom konaní poukázal na § 112 OZ. Nárok žalobcov nebolo možné uplatniť v adhéznom konaní, pretože žalovaná ako právnická osoba nemohla byť obvinená a teda ani odsúdená v rámci trestného konania, teda nebolo možné voči nej riadne začať a ani pokračovať v adhéznom konaní, teda voči žalovanej nie sú inou osobou orgány činné v trestnom konaní. Na uplatnenie práv na náhradu škody (nemajetkovej ujmy) v trestnom konaní a vôbec existencia a trvanie trestného konania alebo iného konania voči osobe zasahujúcej do osobnosti fyzickej osoby nemá vplyv na plynutie premlčacej doby, nespôsobí prerušenie jej plynutia, kedy má vplyv len na preukázanie zodpovednosti deklaratórnym rozhodnutím. Samotné vznesenie námietky premlčania nie je možné považovať za konanie v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi je možné považovať konanie umožňujúce poškodiť druhého účastníka právneho vzťahu, ktorý márne uplynutie premlčacej doby nezavinil a voči ktorému by zánik uplatňovaného nároku v dôsledku uplynutia premlčacej doby bol neprimerane tvrdým postihom v porovnaní s rozsahom a charakterom ním uplatňovaného práva s dôvodmi, pre ktoré svoje právo neuplatnil včas. Žalovanej je ľúto vzniknutej nešťastnej situácie. Z rozhodnutí však vyplývajú závery, že každé priznanie určitej sumy musí byť riadne a spoľahlivo odôvodnené skutkovými okolnosťami prípadu. Na preukázanie svojich tvrdení predložili súdu listinné dôkazy: list o prehliadke mŕtveho zo dňa 22.04.2014, oznámenie o výsledku prešetrovania podania zo dňa 28.04.2014 Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, Trnava, znalecký posudok č. 172/2016 Inštitútu forenzných medicínskych expertíz s.r.o. a navrhli vykonať dokazovanie trestným konaním ČVS: ORP-356/VYS-SI-2014 v súvislosti s uplatnením nároku v adhéznom, výsluchom žalobcov ako strán sporu a výsluchom svedka doc. MUDr. Luděka Vrtíka.

3. Žalobcovia k vznesenej námietke premlčania uviedli, že pre posúdenie začiatku plynutia všeobecnej premlčacej doby je nutné zodpovedať otázku, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Počiatok

plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby náhrady za nemateriálnu ujmu je viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilého porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Nie každé úmrtie blízkeho človeka predstavuje taký zásah do osobnostných práv človeka, s ktorým právny poriadok spája účinky začiatku plynutia premlčacej doby a za ktorý je po splnení ďalších podmienok možné priznať nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. V danom spore došlo k úmrtiu manželky a matky žalobcov dňa 18.04.2014, avšak o tom, že k úmrtiu došlo v dôsledku porušenia právnej povinnosti sa žalobcovia dozvedeli až z obsahu oznámenia Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou., ktoré bolo žalobkyni 2/ doručené dňa 15.12.2014. Touto skutočnosťou sa doterajší zásah do osobnostných práv žalobcov pre nich stal neoprávneným a mohli sa domáhať odstránenia jeho následkov a teda počiatok plynutia všeobecnej premlčacej doby v danom prípade je nutné ustáliť dňom 16.12.2014. K premlčaniu nárokov žalobcov nemohlo dôjsť aj z dôvodu, že všeobecná premlčacia doba spočívala od 27.03.2018, tzn. odo dňa ich uplatnenia v rámci adhézneho konania. Nemôže dôjsť k premlčaniu nároku voči právnickej osobe skôr ako by mohlo dôjsť k premlčaniu nároku voči fyzickej osobe (zamestnancovi), ktorý konal a voči ktorému prebiehajú úkony trestného stíhania, a to najmenej do času, kedy je zrejmé, že fyzická osoba (zamestnanec) nekonal mimo rozsah činnosti právnickej osoby a nejde o exces, za ktorý nenesie zodpovednosť právnická osoba ako zamestnávateľ. K vznieseniu námietky premlčania došlo taktiež z rozpore s dobrými mravmi s odkazom na definíciu dobrých mravov, keď pri hodnotení súd musí vychádzať predovšetkým z okolností konkrétneho prípadu, pričom prihliada predovšetkým na to, za akých okolností bola námietka premlčania vznesená a za akých okolností k premlčaniu došlo a samotnú ujmu, ktorá veriteľovi v dôsledku účinkov premlčania hrozí. Poukázali na úkony počas poskytovania zdravotníckej starostlivosti, rozhodnutie úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, uloženú pokutu, proti ktorej sa žalovaná nebránila, z ktorého konania vyplýva, že žalovaná sama považovala postup svojich zamestnancov za non lege artis, v dôsledku ktorého došlo k úmrtiu ich pacienta. S ohľadom na uvedené možno ujmu, ktorá hrozí žalobcom v dôsledku účinkov premlčania považovať za neprimeranú tvrdosť, ktorá by bola v rozpore s dobrými mravmi. Dňa 17.06.2017 žalobcovia oslovili žalovanú za účelom mimosúdneho rokovania, ktorá bolo zrealizované žalovanou až koncom augusta 2017. Na tomto konštatovala, že pod jej názoru bola žaloba podaná po uplynutí premlčacej doby. S obsahom spísaného záznamu sa žalobcovia oboznámili až po doručení súdom. Žalovaná sa zaviazala predložiť poisťovni dokument o uplatnení nároku žalobcov a následne informovať ich zástupcu, čo nespĺnila. Uplatnenie a výkon práva vzniesť námietku možno považovať za prejav zneužitia neprimeranej tvrdosti na úkor druhého účastníka právneho vzťahu. Na preukázanie svojich tvrdení predložila „Záznam z mimosúdneho rokovania zo dňa 22.09.2017“, obsah odpovede poisťovne zo dňa 02.03.2018, navrhla dokazovanie znaleckým posudkom v trestnom konaní, podaním trestného oznámenia.

4. Intervenient vstúpil do sporu na strane žalovanej z dôvodu uzatvorenej poisťnej zmluvy, ktorej predmetom bolo poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú v súvislosti s výkonom vybraných činností žalovanej, v rámci ktorej bolo dojednané aj poistenie za zásah do práva na ochranu osobnosti a preto mal záujem na výsledku súdneho sporu. Stotožnil sa so skutkovými tvrdeniami žalovanej vrátane vznesenej námietky premlčania s tým, že považoval žalobu za nedôvodnú a navrhol ju v celom rozsahu zamietnuť. Predložil listinný dôkaz a to Poistnú zmluvu zo dňa 22.06.2016.

5. Súd v rámci predbežného právneho posúdenia veci v zmysle ustanovenia § 181 ods. 2 C.s.p. subsumoval významné skutkové okolnosti vyplývajúce zo skutkových tvrdení žalobcov a žalovanej, navrhnutých dôkazov pod hmotnoprávne ustanovenia zákona č. 40/1994 Zb. občiansky zákonník §§ 3, 11 a nasl., 100 a nasl. (ďalej len „OZ“). Stranám sporu bolo dostatočne zrejmé, aké skutočnosti budú povinné v rámci dokazovania preukazovať a uniesť bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno.

6. Predmetom sporu bolo uloženie povinnosti žalovanej ospravedlniť sa žalobcom a zaplatiť každému z nich vyčíslenú nemajetkovú ujmu v peniazoch v súvislosti s právom na ochranu osobnosti.

7. V spore nebolo sporné, že: nebohá bola prijatá do zariadenia žalovanej z dôvodu zdravotných problémov, kde jej bola poskytnutá zdravotná starostlivosť a kde následne dňa 18.04.2014 zomrela i keď žalobcovia tvrdenie nepreukázali úmrtným listom; bola manželkou žalobcu 1/, matkou žalobcov 2/, 3/ i keď tvrdenie žalobcovia nepreukázali sobášnym listom, ani rodným listom; bolo vedené trestné konanie; uplatnený nárok na náhradu škody v trestnom konaní; rozhodnuté Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou.

8. V spore bolo sporné: či žalovaná vzniesla námietku premlčania dôvodne; príčinná súvislosť medzi ujmom, ktorú utrpeli žalobcovia a protiprávnym konaním žalovanej.

9. Súd vykonal dokazovanie stanoviskom žalovanej, intervenienta, listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu, obsahom pripojeného spisu OR PZ v Skalici ČVS: ORP-356/VYS-SI-2014 a zistil nasledovný skutkový stav:

10. Podľa listu o prehľadne mŕtveho a štatistického hlásenia o úmrtí zo dňa 22.04.2014 dňa 18.04.2014 o 19,25 hod. zomrela Q. P., G.. XX.XX.XXXX v zariadení žalovanej.

11. Podľa „Oznámenia o výsledku prešetrovania podania“ zo dňa 28.04.2014 Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou prešetroval podanie žalobkyne Z/ - dcéry nebohej. Po popísaní priebehu zdravotných problémov nebohej po prijatí z dokumentácie uviedol, že zrealizované vyšetrovacie a liečebné postupy boli realizované štandardným spôsobom a správne. Dňa 14.04.2014 bolo po vyšetrení indikované aktívne krvácanie lézie v žalúdku a rozhodnuté o urgentnej operácii, ktorý postup bol správny, lege artis. Podľa súčasných odporúčaní pre diagnostiku a liečbu akútneho krvácania z hornej časti a po zhodnotení hospitalizácie a všetkých realizovaných vyšetrení je zrejmé, že na JIS chirurgického oddelenia bola v súlade s tými odporúčaniami, avšak nebolo včas zrealizované endoskopické vyšetrenie, ktoré je odporúčané urobiť do 24 hodín od prijatia do zdravotníckeho zariadenia u všetkých pacientov s príznakmi krvácania do horného GIT-u. Operačný výkon bol voľbou operátora, zrealizovaný lege artis a správne. Jednalo sa o vysoko rizikovú pacientku, keď bola prijatá v kritickom stave. Už prvý pooperačný deň sa pridružili príznaky sepsy s progresiou do ťažkej sepsy a septického šoku. Napriek tomu, že OAIM bola robená komplexná resuscitačná a intenzívna liečba, manažment sepsy a septického šoku bol po stránke ATB liečby nesprávny. Počas hospitalizácie došlo pri zohľadnení súčasných poznatkov k pochybeniu v poskytnutej zdravotnej starostlivosti, endoskopické vyšetrenie bolo realizované neskoro. Úrad zistil porušenie § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podanie vyhodnotil ako opodstatnené. Vyjadril úprimnú ľútosť nad stratou matky. Podľa vyjadrenia žalobkyne Z/ jej bolo doručené dňa 15.12.2014, ktorá skutočnosť nebola sporná.

12. Z obsahu vyšetrovacieho spisu mal súd preukázané, že dňa 16.12.2014 žalobkyňa Z/ podala trestné oznámenie na neznámeho páchatela, lekára žalovanej vzhľadom k výsledkom šetrenia podania úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. Uznesením zo dňa 17.12.2014 bolo začaté trestné stíhanie za prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zákona. Uznesením zo dňa 15. júna 2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 31.08.2017 bolo trestné stíhanie zastavené, lebo skutok nie je trestným činom. V rámci trestného konania bol podaný znalecký posudok, vypočutí svedkovia, znalec. Podľa záverov znaleckého posudku bezprostrednou príčinou smrti nebohej bol septický šok, pri prvotnej príčine - akútnom vrede dvanástnika s perforáciou a predchádzajúcej príčine - inom šoku z vykrvácania. Vzhľadom na to, že na tele nebohej nebola vykonaná pitva, nemožno sa bližšie k jednotlivých nálezom na orgánových sústavách vyjadriť. Zdravotná starostlivosť nebohej nebola žalovaným poskytnutá správne, išlo o viaceré postupy non lege artis. Nezrealizovanie gastrokopického a endoskopického vyšetrenia včas by prispeli k zabráneniu progresiu hemoragického šoku a zvýšili reálnu šancu nebohej na prežitie. Za non lege artis postup možno považovať aj nerealizovanie včasnej zmeny úvodnej antibiotickej liečby. Všetky keby bola v tejto situácii prehodnotená antibiotická liečba a bolo by správne empiricky rozšírené spektrum účinnosti antibiotík, nevedol by tento postup k zvýšeniu šance na prežitie nebohej. Výsluchom znalca doc. MUDr. Luděka Vrtíka, CSc. bolo zistené, že zo súdno-lekárskoho hľadiska bolo v tomto prípade nevyhnutné vykonanie pitvy u nebohej hlavne z dôvodu zjavnej časovej súvislosti úmrtia z predchádzajúcim operačným zákrokom. Prvotná príčina smrti mohla súvisieť aj s pooperačnou komplikáciou. Nevykonanie pitvy bráni exaktnému určeniu v akom stave sa nachádzalo operačné pole v dutine brušnej a bráni reálnemu objasneniu medicínskych príčinných súvislostí medzi zdravotnými úkonmi a úmrtím. Podľa záveru rozhodnutia v danej veci síce došlo k výkonom a postupom zdravotných pracovníkov, ktorú sú podľa znalcov nesprávne, avšak vzhľadom k tomu, že v danej veci chýba najdôležitejší dôkaz, a to pitva nebohej, ktorá ak by aj bola urobená prípadnou jej exhumáciou, tak by nemala žiadny forenzný význam a bez ktorej podľa názoru znalcov nie je možné reálne objasniť a vyvodiť príčinnú súvislosť medzi jednotlivými úkonmi zdravotných pracovníkov žalovanej vykonaných u nebohej a škodlivým následkom, jej úmrtím. V konaní bol vypracovaný znalecký posudok č. /15 súdneho znalca Prof. MUDr. Jozefa Lohnerta CSc., podľa ktorého záverov bol vystavený dňa 18.04.2014 o 20,35 hod. list o prehliadke mŕtvej ako chorobu, ktorá privedila smrť bol uvedený septický šok, ktorému predchádzal

šok z vykrvácania, pričom prvotnou príčinou bol akútny vred dvanástnika. Závažnou chorobnou zmenou bola akútna respiračná a obehová nedostatočnosť. Pretože neboli žiadne pochybnosti o príčine smrti, lekári povolili pochovať mŕtvolu v zákonnej lehote. Smrť alebo nej nastala v priamej príčinnej súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti pre tepnové krvácanie z hlbokého vredu dvanástnika, ktorý penetroval do hlavy podžalúdkovej žľazy, kde poškodil stenu vývodov žlče a podžalúdkovej žľazy. Poskytovanie zdravotnej starostlivosti bolo na oboch liečby zúčastnených pracoviskách žalovanej lege artis - tzn., že boli dodržané všetky zákonné predoperačné, operačné i pooperačné postupy naplňajúce význam tohto konštatovania. Závery Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou zo dňa 28.04.2014 nie sú z medicínskeho hľadiska správne s odkazom na zvolené širokospektrálne antibiotikum. Čo sa týka výhrad k časovaniu endoskopie - je len teoretickou a ničím nepodloženou špekulatívnou možnosťou, že ak by sa k endoskopickej diagnostike pristúpilo skôr, či by následný vývoj zdravotného stavu mohol byť iný. Vzhľadom na zistenia znalca a podľa jeho názoru ani okamžité prijatie alebo nej pri začatí krvácania (tzn. 10.04.2014) do nemocničného zariadenia by nepredišlo nepriaznivým následkom. Z obsahu spisu mal súd ďalej preukázané, že dňa 27.03.2017 žalobcovia predložili uplatnenie nároku na náhradu morálnej škody (nemajetkovej ujmy) voči neznámemu páchatelovi a voči žalovanej s vyčíslením každému po 30000 eur.

13. Žalobcovia prostredníctvom zástupcu na pojednávaní v súvislosti so vznesenou námietkou premlčania zo strany žalovanej a intervenienta poukázali na rozhodnutia NS v ČR 30CDo/371/2017 s tým, že žalobcovia si mohli uplatniť svoj nárok až potom, keď sa dozvedeli, že sa jedná o neoprávnený zásah v čase úmrtia, keď mali podľa postoja lekárov za to, že zdravotná starostlivosť bola poskytnutá správne. Poukázal na dôvody zastavenia trestného stíhania, ktoré nie je pre súd záväzné a rozhodnutie Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. K vznesenej námietke premlčania v rozpore s dobrými mravmi poukázal na to, že od počiatku sa žalovaná správala tak, že chcela zatajiť konanie non lege artis, keď lekári aj zdravotnícky personál odmietli poskytnúť žalobcom aktuálne informácie o zdravotnom stave, prebiehajúcich komplikáciách. Žalobcovia opakovane prejavovali snahu o mimosúdne rokovania, mali vedomosť o tom, že prebieha trestné konanie, žalovaná napriek ich snahe odďaľovala termín rokovania. Konanie žalovanej v rozpore s dobrými mravmi navrhol vykonať dokazovaním - výsluchom žalobcov.

14. Súd na návrh žalobcov nariadil vykonanie dokazovania výsluchom žalobcov. Dôkaz nebol súdom vykonaný pre správanie sa žalobcov v spore, ktorí sa opakovane na nariadené pojednávania bez ospravedlnenia z vážneho dôvodu, resp. jeho nepreukázania nedostavili. Na pojednávaní dňa 20.11.2018 sa zúčastnil zástupca žalobcov, ktorému súd uložil povinnosť zabezpečiť účasť žalobcov na pojednávaní dňa 12.02.2019, na ktorom súd nariadil výsluch žalobcov. Dňa 04.02.2019 zástupca žalobcov požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu prebiehajúcej mimosúdnej komunikácie medzi stranami sporu ohľadom späťvzatia žaloby. Na pojednávanie dňa 28.03.2019 bol predvolaný zástupca žalobcov s tým, aby zabezpečil účasť žalobcov na pojednávaní. Dňa 11.03.2019 bolo súdu doručené oznámenie zástupca žalobcov o ukončení právneho zastupovania žalobcov v spore. Na termín pojednávania sa žalobcovia bez ospravedlnenia nedostavili. Vzhľadom k tomu, že pred pojednávaním bolo súdu doručené oznámenie o ukončení zastupovania v spore zástupcom, nemali žalobcovi doručenie vykázané, súd pojednávanie odročil na termín 16.04.2019 s tým, že boli žalobcovia predvolaní s oznámením dôvodu neúčasti na pojednávaní, na ktoré mal zabezpečiť ich účasť zástupca. Podaním doručeným súdu 11.04.2019 žalobcovia 1/, 2/ oznámili súdu, že neboli zo strany zástupcu oboznámení o termíne pojednávania dňa 28.03.2019. Súčasne ospravedlnili neúčasť na pojednávaní dňa 16.04.2019 so žiadosťou o odročenie z dôvodu ťažkého zdravotného stavu po hospitalizácii žalobcu 1/ a hospitalizácie žalobkyne 2/ od 15.04.2019. Súd pojednávanie odročil na termín 28.05.2019 s tým, že žalobcovia nepreukázali súdu tvrdený dôvod žiadosti u každého z nich relevantným dôkazom a preto boli povinní následne dôvod žiadosti preukázať súdu. Termín pojednávania bol zrušený a vytýčený termín pojednávania na deň 30.05.2019, na ktorý boli žalobcovia riadne predvolaní. Dňa 28.05.2019 žalobcovia 1/, 2/ svoju neúčasť ospravedlnili so žiadosťou o odročenie pojednávania z dôvodu nástupu žalobcu 1/ do kúpeľov 29.05.2019 a žalobkyňa 2/ s nástupom na hospitalizáciu s dcérou dňa 28.05.2019 bez preukázania dôvodov žiadosti relevantným dôkazom, napriek tomu, že pri vyhovení žiadosti o odročenia pojednávania dňa 16.04.2019 boli žalobcovia poučení o povinnosti následne preukázať dôvody, pre ktoré bolo pojednávanie odročené. Uznesením zo dňa 03.06.2019 súd poučil žalobcov podľa § 184 ods. 2 C.s.p., že na ďalšie návrhy o odročenie pojednávania nebude prihliadať a uložil im povinnosť,

aby sa na ďalšie pojednávanie dostavili alebo si na toto pojednávanie ustanovili zástup. Žalobcovia sa na pojednávanie bez ospravedlnenia nedostavili ani neoznámili zvolenie si zástupcu. Žalobca 3/ počas celého sporu žiadnym spôsobom neospravedlnil svoju neprítomnosť ani na jednom z vytýčených termínov pojednávania, nežiadal o jeho odročenie. Súd preto v zmysle čl. 17 základných princípov C.s.p. rozhodol, že pojednávanie sa bude konať v neprítomnosti strany žalobcov.

15. Žalovaná na pojednávaní zotrvala na svojich skutkových tvrdeniach uvedených vo vyjadreniach vrátane vznesenej námietky premlčania s odkazom na rozhodnutia súdov mala za to, že je podaná dôvodne. Namietala negatívne tvrdenia v súvislosti s postojom žalovanej, produkováním neľudského necitlivého správania sa jej zamestnancov, pretože nie je pravdivé. Po privezení nebohej na pohotovostnú službu táto bola vo veľmi zlom zdravotnom stave. Po prijatí personál vykonával všetky potrebné zdravotnícke úkony, nebolo odmietané kýmkoľvek z personálu poskytovanie informácií žalobcom ako osobám blízkym. Zo strany žalobcov pred podaním žaloby neboli iniciované žiadne mimosúdne rokovania. Poukázala na dátumy kedy bolo podané trestné oznámenie, vydané a doručené rozhodnutie Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, ktoré nie je pre súd záväzné, obdobie podania znaleckého posudku v rámci trestného konania, opísanie situácie žalobkyňou 2/ po prijatí nebohej, počas hospitalizácie a vykonávaných úkonoch zo strany žalovanej. Opakovane vyjadrila ľútosť nad smrťou nebohej. V konaní nebola preukázaná súvislosť s poskytovaním zdravotníckej starostlivosti s smrťou nebohej. Po smrti nebohej nebola nariadená pitva. Pitvu v tom čase nenariadňovala žalovaná, ale Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou a to v konkrétnom prípade MUDr. Uhlík. Poukázala na závery znalca Doc. MUDr. Lohnerta v rámci trestného konania.

16. Intervenient na strane žalovanej v súvislosti vo vznesenou námietkou premlčania žalovanou poukázal na konanie žalobcov, ktorí sami preukazujú, že mohli podať žalobu na súd skôr a to v súvislosti s výsledkami úradu a výsledkami v rámci trestného konania. Žalobcovia najneskôr pri podaní podnetu na úrad a následne podaní trestného oznámenia boli presvedčení, že správanie žalovanej pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti bolo v rozpore so zákonom.

17. Podľa § 11 OZ, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

18. Podľa § 13 ods. 1, 2 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadostučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

19. Podľa § 100 ods. 1, 2, 3 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremľujú skôr, než zabezpečená pohľadávka. Nepremľujú sa takisto práva z vkladov na vkladných knižkách alebo na iných formách vkladov a bežných účtoch, pokiaľ vkladový vzťah trvá.

20. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

21. Žalobcovia sa žalobným návrhom domáhali uloženia povinnosti žalovanej na náhradu nemajetkovej ujmy v súvislosti so smrťou nebohej v dôsledku nimi tvrdenej nesprávne (non lege artis) poskytnutej zdravotnej starostlivosti žalovanou. Predpokladmi vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v spore boli existencia ujmy (spočívajúca v strate osoby blízkej), porušenie právnej povinnosti, resp. protiprávny úkon (spočívajúci v konaní žalovanej ako zodpovednej osoby za narušenie osobnostných práv žalobcov), príčinná súvislosť medzi touto ujmou a protiprávnym konaním.

22. Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania súd v súlade so zásadou hospodárnosti sporu prednostne posúdil vznesenú námietku premlčania vzhľadom na to, že v prípade jej oprávnenosti takýto postup vedie k vydaniu rozhodnutia vo veci samej, bez potreby vykonávania ďalších dôkazov. Premlčanie je kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého súdnu vymáhateľnosť možno odvrátiť námietkou. Zmyslom tohto inštitútu je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch. Premlčaním právo nezaniká, iba sa závažne oslabuje. Uplatnenie námietky premlčania spôsobuje zánik súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho súd premlčané právo nemôže priznať. Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a

zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť si svoje povinnosti. Inštitút premlčania takto zabraňuje dlhodobému trvaniu práva im zodpovedajúcim povinnostiam. Ak uplynula zákonom stanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej určeným spôsobom u príslušného orgánu svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania, a tak spôsobiť stav, že sa oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať u súdu svojho práva. Dôvodné vznesenie námietky premlčania v občianskom súdnom konaní má za následok, že súd nemôže oprávnenej osobe právo priznať. Žalobcovia namietali v spore, že počiatok plynutia všeobecnej premlčacej doby pri nároku na náhradu nemajetkovej ujmy sa považuje okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práva, čo je v danom spore deň 16.12.2014, tzn. nasledujúci deň po dni, od kedy žalobcovia ich zásah do osobnostných práva začali považovať za zásah neoprávnený.

23. Osobnosť človeka je chránená prostredníctvom všeobecného osobnostného práva. V prípade neoprávneného zásahu do určitého absolútneho osobnostného práva vznikne poškodenej osobe právo domáhať sa svojej ochrany. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 OZ predstavuje jedno z parciálnych a relatívne samostatných prostriedkov ochrany jednotného práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby. Vzniká vtedy, keď morálna satisfakcia ako rýdzo osobné právo, na vyváženie a zmiernenie nepriaznivých následkov protiprávneho zásahu do osobnostných práv nestačí. Napriek tomu, že ide o satisfakciu v oblasti nemateriálnej ujmy, ide o osobné právo majetkovej povahy, keď obsah nároku a nie predmet jeho ochrany, robí pre povahu nároku rozhodujúce, či sa uplatní všeobecný právny inštitút premlčania. Ak obsahom nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je požiadavka na zaplatenie peňažnej sumy, potom princíp právne istoty vylučuje, aby plynutiu času neboli priznané žiadne právne účinky. Súd má za to, že právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, je právom majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje v rámci všeobecnej trojročnej premlčacej doby. Otázka, či sa premlčuje právo na náhradu nemajetkovej ujmy a kedy začína plynúť všeobecná trojročná premlčacia doba na uplatnenie práva, je v rozhodovacej praxi vyriešená s odkazom na ustálenú judikatúru NS SR napr. rozhodnutiami sp. zn.: 2Cdo/278/2007, 5Cdo/265/2009, 1Cdo/100/2009, 2Cdo/194/2011 - R 58/2014, 8Cdo/24/2017, 8Cdo/119/2017, 8Cdo/124/2017.

24. Počiatok plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby náhrady za nemateriálnu ujmu je viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilého porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv. V predmetnom spore zásah do práv žalobcov nastal momentom smrti nebohej, t.j. dňa 18.04.2014. Žalobcovia takto mohli uplatniť svoje právo prvýkrát dňom 19.04.2014. Od tohto dňa začala plynúť všeobecná trojročná premlčacia doba, ktorá skončila dňom 19.04.2017. Žaloba bola podaná na súd v elektronickej podobe bez zaručeného elektronickeho podpisu dňa 17.05.2017 a doplnená podaním doručeným súdu dňa 24.05.2017. Vzhľadom na uvedené nemožno prisvedčiť žalobcom, že začiatok plynutia premlčacej doby je viazaný na ich vedomosť, resp. presvedčenie, že išlo o neoprávnený zásah do ich práv.

25. Žalobcovia v ďalšom namietali, že nedošlo k premlčaniu ich nároku z dôvodu, že všeobecná premlčacia doba spočívala od 27.03.2018, tzn. odo dňa ich uplatnenia v rámci adhézneho konania.

26. Podľa § 112 OZ, ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.

27. Zastavenie plynutia premlčacej doby nastáva len vo vzťahu k právu, ktoré bolo v konaní uplatnené, vo vzťahu k tomuto nároku, prípadne časti, pre ktorý sa konanie vedie, teda v rozsahu, v ako bolo právo na súde uplatnené, a na osobu, voči ktorej sa toto konanie vedie (NS SR sp. zn.: 25Cdo/129/99, 25Cdo/1460/2002, 25Cdo/2908/2008). Spočívanie plynutia premlčacej doby nenastane, ak poškodený uplatní v trestnom konaní nárok na náhradu škody proti obžalovanému pracovníkovi, ktorý škodu spôsobil porušením povinnosti pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním, a zodpovedným subjektom bola organizácia, ktorej úlohy obžalovaný plnil (NS SR sp. zn. 5Cz/28/1977). Žalobcovia uplatnili nárok na náhradu nemateriálnej ujmy spočívajúcej v peňažnej náhrade za neoprávnený zásah do ich osobnostných práv - súkromného a rodinného života podaním doručeným dňa 27.03.2017 OR PZ, OKP Skalica v trestnom konaní začatom uznesením pod ČVS:ORP-356/VYS-

SI-2014 zo dňa 17.12.2017 za prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť neznámy páchatel', ako zdravotnícky pracovník žalovanej počas poskytovania zdravotnej starostlivosti alebo jej, keď nevykonával všetky zdravotné úkony v zmysle zákona č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov a následkom neposkytnutia správnej zdravotnej starostlivosti poškodená dňa 18.04.2014 v čase o 23.35 hod. zomrela. Trestné konanie bolo začaté proti neznámemu páchatel'ovi, ktorým mohla byť v súvislosti s trestným činom usmrtenia a mohla sa ho dopustiť len fyzická osoba v súlade so zásadou individuálnej trestnej zodpovednosti. Zákomom č. 91/2016 Z.z. o zodpovednosti právnických osôb a o zmene a doplnení niektorých zákonov boli prijaté základy trestnej zodpovednosti, druhy trestov, ich ukládanie a konanie proti právnickej osobe ako osobe zodpovednej za protiprávne konanie. V ustanovení § 3 tohto zákona sú upravené konkrétne trestné činy, ktorých sa zákon týka. Trestný čin usmrtenia medzi tieto nepatrí, teda žalovaná ako právnická osoba nie je trestne zodpovedná za tento trestný čin. Z uvedeného dôvodu potom nemohlo byť trestné konanie vedené proti právnickej osobe, ktorá je žalovaná v občianskoprávnom konaní a preto sa nejedná o totožnú osobu, voči ktorej sa konanie vedie. Za danej situácie potom nemohlo prísť k spočívaniu plynutia premlčacej doby.

28. Žalobcovia v súvislosti so vznesenou námietkou premlčania ako tretie tvrdenie v poradí, namietali, že k vzneseniu námietky premlčania došlo v rozpore s dobrými mravmi s tým, že súd pri hodnotení musí vychádzať predovšetkým z okolností konkrétneho prípadu, pričom prihliada predovšetkým na to, za akých okolností bola námietka premlčania vznesená a za akých okolností k premlčaniu došlo a samotnú ujmu, ktorá veriteľovi v dôsledku účinkov premlčania hrozí. Poukázali na predmet konania, správanie sa žalovanej, keď realizovali jej zamestnanci neskoro endoskopické vyšetrenie, nevedli antibiotickú liečbu v súlade s najnovšími medzinárodnými odporúčaniami, neodhadli včas akútny vred dvanástnika s perforáciou, čím sa nebohá dostala do septického šoku, ktorý bol bezprostrednou príčinou jej úmrtia. Žalovaná sa v správnom konaní o uložení pokuty nebránila, z ktorého konania vyplýva, že aj ona sama považuje postup svojich zamestnancov za non lege artis. Dňa 17.06.2017 oslovili žalovanú za účelom vyvolania mimosúdneho rokovania, na ktoré žalovaná reagovala po vyše jednom mesiaci a k stretnutiu došlo až koncom septembra 2017, na ktorom sa obmedzila len na konštatovanie, že podľa jej názoru bola žaloba podaná po uplynutí premlčacej doby. Zaviazal sa predložiť uplatnenie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy svojmu poisťovateľovi. S obsahom záznamu z mimosúdneho rokovania neboli oboznámení. Žalovaná uznala porušenie povinností a následne zavádzala žalobcov a odmietala svoju civilnú zodpovednosť s tým, že vyčkávala na uplynutie prípadných dôb.

29. Podľa § 3 ods. 1 OZ, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

30. Citované ustanovenia § 3 je všeobecným ustanovením hmotnoprávnej povahy a dáva súdu možnosť posúdiť, či výkon subjektívneho práva je v súlade s dobrými mravmi a v prípade, ak to tak nie je, požadovanú ochranu odoprieť. Dobré mravy sú súhrnom základných spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré preukázali počas historického vývoja určitú mieru stálosti, vyjadrujú podstatné historické tendencie a stotožňuje sa s nimi podstatná časť spoločnosti. Vo všeobecnosti možno vychádzať z toho, že v spore stranou vznesenú námietku premlčania nemožno považovať za správanie sa, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi. Inštitút dobrých mravov je zákonným inštitútom a prispieva k istote v právnych vzťahoch. Len za špecifických okolností pri výkone práva namietat' premlčanie uplatneného nároku by mohlo byť konaním umožňujúcim poškodiť druhú stranu právneho vzťahu, ktorá márne uplynutie premlčacej doby nezavinila a voči ktorej by zánik uplatňovaného nároku v dôsledku uplynutia premlčacej doby bol neprímerane tvrdým postihom v porovnaní s rozsahom a charakterom ním uplatňovaného práva a s dôvodmi, pre ktoré svoje právo neuplatnil včas. Znaky konania vykazujúce priamy úmysel poškodiť druhú stranu je potrebné vyvodzovať z tých okolností, za ktorých bola námietka premlčania tohto nároku uplatnená a nie z okolností a dôvodov, z ktorých je vznik uplatňovaného nároku odvodzovaný. Z uvedeného vyplýva, že rozhodujúce pre odopretie účinkov námietky premlčania sú okolnosti, ktoré existovali v čase uplatnenia námietky premlčania. Tieto okolnosti musia byť naplnené v natoľko výnimočnej intenzite, aby bol odôvodnený tak významný zásah do právnej istoty, akým je neumožnenie práva uplatniť námietku premlčania (NS SR sp. zn. 5Cdo/265/2009).

31. V spore žalobcovia poukazovali na správanie sa žalovanej v súvislosti s ich iniciatívou na mimosúdne rokovania, ktoré bolo zrealizované koncom septembra 2017. Súd poukazuje na to, že žaloba bola podaná v máji 2017 a až po jej podaní iniciovali žalobcovia mimosúdne rokovania, ktorého termín realizácie žiadnym spôsobom nemohol už ovplyvniť včasnosť uplatnenia nároku na súde. Súd nariadil dokazovanie v spore výsluchom žalobcov za účelom preukázania skutkových tvrdení o vznesení námietky premlčania v rozpore s dobrými mravmi. Žalobcovia sa svojim správaním sami vzdali práva konať pred súdom neúčastou na nariadených pojednávaniach v spore tak, ako už bolo uvedené v bode 14. rozhodnutia na preukázanie dôvodov nepodania žaloby včas. Žalovaná opakovane prejavila ľútosť nad vzniknutou nešťastnou situáciou vo svojom písomnom vyjadrení a na pojednávaniach. Zo žiadnych dôkazov nevyplývajú také okolnosti, ktoré by vykazovali priamy úmysel žalovanej poškodiť žalobcov. V spore bolo preukázané a vyplývajú jednoznačné časové súvislosti o tom, že:

nebohá zomrela dňa 18.04.2014;

v apríli 2014 podanie žalobkyne 2/ na Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ÚDZS);

28.04.2014 odpoveď ÚDZS;

12.03.2015, 17.03.2015 podpísané plnomocenstvá udelené advokátskej kancelárii na zastupovanie;

27.03.2015 rozhodnutie ÚDZS o uložení pokuty žalovanej;

03.07.2016 vypracovaný znalecký posudok v trestnej veci, doručený dňa 15.07.2016;

27.03.2017 uplatnenie nároku v trestnom konaní;

15.06.2017 zastavenie trestného stíhania;

17.06.2017 návrh na mimosúdne rokovanie;

22.10.2017 mimosúdne rokovanie. Žalobcovia boli takto priebežne oboznamovaní s postupom ÚDZS a orgánov činných v trestnom konaní.

32. Žalobcom v súvislosti s právom zvoliť si zástupcu boli na základe udelených plnomocenstiev advokátskej kancelárii od marca 2015 poskytované právne služby v súvislosti s uplatňovaním práv a právom chránených záujmov a vymáhania všetkých nárokov v dôsledku nesprávneho poskytnutia zdravotnej starostlivosti. Jednalo sa o profesionálneho zástupcu, ktorého si môže sporová strana kedykoľvek zvoliť a ktorého nemôže súd ako zástupcu nepripustiť. Žalobcovia tak mali zaručené subjektívne právo ako základné právo na právnu pomoc v konaní pred súdom. Po ukončení právneho zastúpenia počas sporu bolo žalobcom uložené uznesením súdu zo dňa 03.07.2019, aby sa na ďalšie pojednávanie dostavili alebo si na toto pojednávanie ustanovili zástupcu. Žiadneho zástupcu neustanovili. Splnomocnenec uplatnil v mene žalobcov nárok v rámci trestného konania v marci 2017 a žaloba bola datovaná dátumom vyhotovenia dňa 31.03.2017. Napriek týmto skutočnostiam bola podaná na súd dňa 17.05.2017 elektronickou formou a doplnená v súlade so zákonom v listinnej podobe doručením súdu dňa 24.05.2017. Súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by bránili žalobcom domáhať sa svojho nároku na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch pred uplynutím všeobecnej trojročnej premlčacej doby.

33. Súd pri vyhodnotení všetkých okolností v súvislosti so skutkovými tvrdeniami žalobcov pri vznesenej námietke premlčania má za to, že táto bola zo strany žalovanej vznesená dôvodne. Všeobecná trojročná premlčacia lehota uplynula dňom 19.04.2017, teda žaloba podaná dňa 17.05.2017 bola podaná po uplynutí zákonnej lehoty. Súd preto žalobu v časti uplatneného nároku na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch zamietol.

34. Súd v časti uplatneného nároku na uloženie povinnosti žalovanej ospravedlniť sa žalobcom vzal do úvahy, že podstatou tohto ospravedlnenia malo byť tvrdenie, že žalovaná nesprávne poskytla zdravotnú starostlivosť s následkom smrti alebo jej. Pre vyhovie žalobe na poskytnutie morálnej satisfakcie treba, aby zásah bol spôsobilý spôsobiť ujmu na právach chránených ustanoveniami § 11 a nasl. OZ, teda aj ochrana súkromného a rodinného života. Ospravedlnenie musí byť dostatočne konkrétne, jasné, určité a má zodpovedať skutočnostiam, zisteným z okolností jednotlivého prípadu. Žalobcovia ako strana sporu mali povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu (§ 150 C.s.p.). Predmetom skutkových tvrdení sú právne skutočnosti, teda skutočnosti významné pre uplatnené právo, resp. aplikáciu právnej normy. Povinnosť tvrdenia možno považovať za základný pilier sporového konania, tvrdením skutočností žalobca určuje predmet dokazovania, ktorého pravdivosť súd z dôkazov označených žalobcom zisťuje. Predmetom konania bolo priznanie nároku žalobcom v súvislosti s tvrdeným protiprávnym konaním žalovanej pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti v spojení

so smrťou nebohej, ktorým malo prísť k neoprávnenému zásadu do práv žalobcov na súkromie a rodinný život. Žalobcov zaťažovalo dôkazné bremeno spočívajúce v tom, aby nad všetky pochybnosti preukázali skutkovú otázku tak, aby súd posúdil, či navrhnutá forma morálneho zadosťučinenia nie je neprimeraná a z hľadiska ustanovenia § 13 OZ postačujúca a účinná. Z vykonaného dokazovania listinnými dôkazmi v trestnom konaní a to Rozhodnutím ÚDZS zo dňa 27. marca 2015, znaleckým posudkom Prof. MUDr. Jozefa Lohnerta CSc. zo dňa 23.01.2015, znaleckým posudkom Inštitútu forenzných medicínskych expertíz s.r.o. forensic.sk zo dňa 03.07.2016 došlo k výkonom a postupom zdravotníckych zamestnancov žalovanej, ktoré boli podľa znalcov nesprávne, ale z dôvodu nevykonanej pitvy nebola preukázaná jednoznačná príčinná súvislosť medzi konaním zamestnancov žalovanej a následkom smrti nebohej. Napriek navrhnutému dôkazu výsluchu žalobcov sa títo na riadne predvolané pojednávania nedostavili bez ospravedlnenia z vážneho dôvodu konštatované v rozhodnutí pod bodom 14. Okrem nepreukázania príčinnej súvislosti žalobcovia nepreukázali svojim výsluchom intenzitu ich vzťahov k nebohej, fungovanie rodinného života, citové väzby, vzájomnú pomoc, príp. odkázanosť, hmotnú závislosť. Žalobcovia teda nad všetky pochybnosti nepreukázali tvrdené skutočnosti, čo malo za následok, že súd žalobu zamietol.

35. Súd zamietol návrh žalobcov na vykonanie dokazovania výsluchom svedka Doc. MUDr. Luděka Vrtíka CSc., ktorý sa podieľal na vypracovaní znaleckého posudku z dôvodu, že žaloba žalobcov bola v časti priznania nemajetkovej ujmy zamietnutá z dôvodov vznesenia námietky premlčania.

36. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

37. Podľa § 262 ods. 1,2 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

38. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania súd vychádzal z citovaného ustanovenia § 255 C.s.p., keď zásada úspechu vo veci charakteristická pre sporové konanie sa uplatní tak, že neúspešná strana je povinná nahradiť v spore úspešnej strane trovy konania, ktoré tejto strane vznikli. Vzhľadom k tomu, že v spore bola úspešná strana žalovanej, súd jej priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu a taktiež intervenientovi, ktorý vystupoval na strane žalovanej.

39. Po právoplatnosti tohto rozhodnutia súd prvej inštancie v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. rozhodne o výške náhrady trov konania.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolať dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).